Instanţa de fond: Judecătoria Străşeni, sediul Central (jud. Iana Talmaci)
Dosarul nr. 3r-283/24 (2-23084019-02-3r-16052024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

18 iulie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Sîrbu Victoria şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de Beglița Simion împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01 aprilie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Beglița Simion împotriva Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind anularea actului administrativ.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 12.06.2023, Beglița Simion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind anularea actului administrativ.

În susținerea poziției sale a indicat reclamantul Beglița Simion că la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana se află pe rol cauza penală la plângerea lui Beglița Simion împotriva Procuraturii Generale cu privire la tragerea la răspundere a personaelor cu funcție de răspundere din cadrul societății pe acțiuni ” Intrascop”, care la 12 aprilie 2023 a fost respinsă.

Astfel, susține că pentru a înainta recurs împotriva încheierii, petiționarul s-a adresat de mai multe ori în instanța de judecată de mai multe ori cu cereri verbale și oficiale, cu privire la oferirea posibilității de a lua cunoștință cu materialele dosarului penal, dar pârâtul a refuzat nejustificat în satisfacerea cerințelor provocându-i astfel în mod indirect un prejudiciu material care ar depăși suma de 456 163 lei ce constituie prețul acțiunilor civile împotriva SRL ”Intrascop”.

În aceeași ordine de idei menționează Beglița Simion că i-a fost provocat un prejudiciu moral de 1 000 000 lei deoarece prin refuzul de acces la informație, a fost lipsit de dreptul de a depune cerere de recurs împotriva încheierii din 10 aprilie 2023.

De asemenea evidențiază faptul că procedura prealabilă a fost respectată anexând la materialele cauzei cererea din 13.04.2023, 25.04.2023 precum și răspunsul din 4.05.2023.

Reclamantul Beglița Simion a solicitat admiterea acțiunii, obligarea pârâtului din cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana să-i rezolve cererea din 13.04.2023 cu privire la oferirea posibilității petiționarului dea lua cunoștință cu materialele dosarului penal nr.10-2320/2022,

obligarea pârâtului din cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana să-i repare lui Beglița Simion prejudiciul material în sumă de 456 163 plus cheltuielile de judecată la soluționarea cauzei, obligarea pârâtului din cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana să-i repare lui Beglița Simion prejudiciul moral în sumă de 1 000 000 lei.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01 aprilie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2), lit. d) și e) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Beglița Simion împotriva Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind anularea actului administrativ.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 11 aprilie 2024, avocatul Victor Zagaiciuc, în interesele lui Beglița Simion a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, recurentul a indicat că, la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana se află pe rol cauza penală la plângerea lui Beglița Simion împotriva Procuraturii Generale cu privire la tragerea la răspundere a personaelor cu funcție de răspundere din cadrul societății pe acțiuni ” Intrascop”, care la 12 aprilie 2023 a fost respinsă.

Astfel, susține că pentru a înainta recurs împotriva încheierii, petiționarul s-a adresat de mai multe ori în instanța de judecată de mai multe ori cu cereri verbale și oficiale, cu privire la oferirea posibilității de a lua cunoștință cu materialele dosarului penal, dar pârâtul a refuzat nejustificat în satisfacerea cerințelor provocându-i astfel în mod indirect un prejudiciu material care ar depăși suma de 456 163 lei ce constituie prețul acțiunilor civile împotriva SRL ”Intrascop”.

În aceeași ordine de idei menționează Beglița Simion că i-a fost provocat un prejudiciu moral de 1 000 000 lei deoarece prin refuzul de acces la informație, a fost lipsit de dreptul de a depune cerere de recurs împotriva încheierii din 10 aprilie 2023.

De asemenea evidențiază faptul că procedura prealabilă a fost respectată anexând la materialele cauzei cererea din 13.04.2023, 25.04.2023 precum și răspunsul din 4.05.2023.

În circumstanțele expuse consideră posibil de a fi admis recursul, cu repunerea în termen a acțiunii și remiterea cauzei spre examinare în fond.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01 aprilie 2024 a fost comunicată reclamantului la 01 aprilie 2024

Cererea de recurs a fost depusă la data de 11 aprilie 2024.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de avocatul Victor Zagaiciuc, în interesele lui Beglița Simion a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la data de 12.06.2023, Beglița Simion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana care rezultă din pretinsa neoferire a informației solicitate.

Prin încheierea Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 01 aprilie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2), lit. d) și e) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Beglița Simion împotriva Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind anularea actului administrativ.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiată încheierea instanței de fond din 01 aprilie 2024, or, potrivit art.22 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţii au fost lezate, ea poate contesta acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii la conducerea acestuia şi/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data cînd a aflat sau trebuia să afle despre încălcare.

(2) Conducerea furnizorului de informaţii şi/sau organul ierarhic superior al acestuia va examina contestările solicitanţilor de informaţii în decurs de 5 zile lucrătoare şi va informa în mod obligatoriu petiţionarul despre rezultatele examinării în decurs de 3 zile lucrătoare.

(3) Sesizările, prin care sînt atacate acţiunile sau inacţiunea organizaţiilor care nu au organele lor superioare, sînt adresate direct instanţei de contencios administrativ competente.

Potrivit art. 207 alin. (1), (2) lit. d) Cod administrativ, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Potrivit art. 209 Cod administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

(2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La caz se reține că, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării a răspunsului Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 4.05.2023.

Completul judiciar subliniază că prevederile art. 96 Cod administrativ, (1) notificările şi comunicările către participanţii la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă şi eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării şi acceptată de participantul la procedură.

(2) Autorităţile publice trebuie să se asigure că participanţii la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum şi modalităţi alternative.

(3) Participantul la procedura administrativă care nu locuieşte în Republica Moldova este obligat, la cererea autorităţii publice, să desemneze un reprezentant împuternicit în Republica Moldova responsabil de recepţionarea corespondenţei.

Conform art.96 a Codului administrativ, 1) Notificările şi comunicările către participanţii la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă şi

eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării şi acceptată de participantul la procedură.

(2) Autorităţile publice trebuie să se asigure că participanţii la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum şi modalităţi alternative.

(3) Participantul la procedura administrativă care nu locuieşte în Republica Moldova este obligat, la cererea autorităţii publice, să desemneze un reprezentant împuternicit în Republica Moldova responsabil de recepţionarea corespondenţei.

Conform art. 97 a Codului administrativ, (1) Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

(2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziţia autorităţii publice.

(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

a) notificare prin act de recunoaştere a recepţionării;

b) notificare prin poştă cu act de notificare;

c) notificare prin poştă cu scrisoare recomandată;

d) notificare prin poştă electronică sau prin mijloace electronice de comunicaţie dedicate.

(4) La celelalte forme de notificare prevăzute la art.110–113 se poate recurge numai în condiţiile reglementate de prezentul cod.

Aceste circumstanțe denotă că judecătorul a omis să verifice dacă comunicarea răspunsului Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 4.05.2023, a avut loc cu respectarea prevederilor art. 96 Cod admisnitrativ, adică prin toate mijloacele de comunicare posibile, care să asigure confirmarea primirii răspunsului.

Și aceasta deoarece drept urmare, speței devin aplicabile prevederile art. 209 alin. (2) Cod administrativ, considerent din care, acțiunea în contencios administrativ depusă de Begliţa Simion împotriva Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind anularea răspunsului Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 4.05.2023, se considea fi depusă în termen. Întrucât, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării răspunsului nominalizat.

Nu în ultimul rând, Completuljudiciar specializat va menționa că instanța de fond urmează să analizeze o dată în plus dacă informația pretinsă de reclamant la caz se circumscrie caracterului public, iar în dependență de constatările în acest sens să verifice o dată în plus întrunirea tuturor criteriilor de admisibilitate a acțiunii depuse, reieșind din în forma și conținutul acesteia.

Instanța de recurs subliniază că, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept, (art. 3).

Conform art. 23 Cod administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Astfel, în contextul acordării protecției efective dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură

civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează a admite recursul declarat de Beglița Simion şi de a anula încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01 aprilie 2024, cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Strășeni, sediul Central, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D e c i d e:

Recursul declarat de Beglița Simion, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01 aprilie 2024, **cu restituirea cauzei *în Judecătoria Strășeni, sediul Central, în același complet de judecată.***

*D*ecizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Sîrbu Victoria

Bostan Angela